

Dorota Prysak

Uniwersytet Śląski w Katowicach

Sprawozdanie z X-lecia Międzynarodowych Konferencji Naukowych w Ustroniu

Jubileuszowa konferencja pt. „Konstruowanie świata osób niepełnosprawnych – między zmianą faktyczną a pozorowaną” odbyła się w Ustroniu w dniach 7–8 kwietnia 2014 roku. Jej organizatorami były: Zakład Pedagogiki Specjalnej Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji w Cieszynie Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Katedra Pedagogiki Specjalnej Uniwersytetu Ostrawskiego, Stowarzyszenie Wsparcia Społecznego Feniks w Skoczowie, Ośrodek Edukacyjno-Rehabilitacyjno-Wychowawczy w Ustroniu.

Temat konferencji był kontynuacją podjętych rozważań nad wątkami zaniedbanymi oraz koniecznymi w procesie edukacji i wsparcia społecznego osób niepełnosprawnych (Ustroń 2004), przemianami w kształceniu dzieci z upośledzeniami umysłowymi (Ostrawa 2005), wątkami koniecznymi w procesie edukacji, rehabilitacji i socjalizacji osób niepełnosprawnych (Ustroń 2006), kształceniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (Ostrawa 2007), problemami edukacji, rehabilitacji i socjalizacji osób niepełnosprawnych (Ustroń 2008), równymi szansami w edukacji osób ze specjalnymi potrzebami (Ostrawa 2009), zagadnieniami edukacji i socjalizacji osób niepełnosprawnych (Ustroń 2010), refleksjami nad współczesnymi trendami w pedagogice specjalnej (Ostrawa 2011), zagadnieniami edukacji, socjalizacji i fizjoterapii w życiu osób niepełnosprawnych (Cieszyn 2012) oraz zagadnieniami edukacji inkluzyjnej (Ostrawa 2013).

W trakcie kolejnej, jedenastej już konferencji kontynuowano dyskusję nad ważnymi aspektami przeobrażeń życia osób z niepełnosprawnością, istotnymi działaniami podejmowanymi w sferze publicznej i niepublicznej na ich rzecz oraz rozwojem i stagnacją obszarów pedagogiki specjalnej.

Dyskusja koncentrowała się wokół kilku grup tematycznych: przemian i skutków edukacji (separacyjnej, integracyjnej, inkluzyjnej, indywidualnej), socjalizacji (w tym także różnych form wsparcia społecznego osób niepełnosprawnych i starszych oraz koniecznych i możliwych rozwiązań legislacyjnych), a także przemian samej pedagogiki specjalnej (koncepcji badań nad niepełnosprawnością, osobami niepełnosprawnymi i starszymi oraz ich sytuacją społeczną i jej uwarunkowaniami).

Dr hab. prof. UŚ Zenon Gajdzica, dziekan Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji w Cieszynie, wraz z dr hab. prof. UŚ Urszulą Szuścik, dyrektorem Instytutu Nauk o Edukacji w Cieszynie, uroczystie otworzyli konferencję i przywitani gości. Słowo wstępne wygłosiła również posłanka na Sejm RP, Aleksandra Trybuś.

Obrady skupiły prelegentów z wiodących ośrodków akademickich, takich jak: Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Medyczny w Poznaniu, Dolnośląska Szkoła Wyższa we Wrocławiu, Uniwersytet Wrocławski, Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, Kolegium Nauczycielskie w Gliwicach, Kolegium-Kraków. Ponadto w konferencji uczestniczyło wielu praktyków z sektora rządowego i pozarządowego.

Obrady plenarne i w sekcjach zostały zaplanowane na dwa dni. Pierwszego dnia obrady rozpoczęły się sesją plenarną oraz po raz pierwszy odbył się panel dyskusyjny z udziałem osób niepełnosprawnych, pt. „Świat widziany z drugiej strony – oczekiwania osób niepełnosprawnych”. Jego uczestnikami byli: Anna Wandzel – dyrektor Oddziału Śląskiego PFRON, Katarzyna Raszka-Sodzawiczny – Rzecznik Prasowy Rady Powiatu w Cieszynie, Tomasz Cichy – były funkcjonariusz służb mundurowych, Miłosz Szarawara – doradca zawodowy w firmie Kalich w Rybniku, Zbigniew Tyc – student prawa na Uniwersytecie Śląskim.

Obrady w sześciu sekcjach odbyły się w Ośrodku Edukacyjno-Rehabilitacyjno-Wychowawczym w Ustroniu. Uczestnicy mogli też podziwiać występ podopiecznych wymienionego ośrodka. Podczas uroczystej kolacji odbyła się podróż wspomnień, przypominająca dziesięcioletni okres spotkań. Wierni i zasłużeni uczestnicy otrzymali pamiątkowe statuetki uwieczniające jubileusz.

W drugim dniu odbyły się warsztaty. Pierwsze prowadził dr nauk biologicznych Bogusław Stelcer, a dotyczyły one Grupy Balinta; drugie, pt. „Tańce i płąsy dla energii, radości i jedności”, prowadziła mgr Aleksandra Pyrzyk-Kuta, natomiast trzecie, pod kierunkiem mgr Anny Wojtas, były z zakresu języka migowego. Odbyły się również dwie sekcje. Konferencja zakończyła się obradami plenarnymi i podsumowaniem przez organizatorów.

Zaproponowana problematyka spotkała się z dużym zainteresowaniem, a zagadnienia podjęte w trakcie spotkania stały się źródłem inspiracji do no-

wych rozwiązań praktycznych. Temat konferencji wpisał się w szeroko pojętą problematykę codzienności osób z niepełnosprawnością, podejmowanych społecznie działań na rzecz poprawy ich sytuacji – zarówno tych przynoszących rzeczywiste zmiany, jak i tych pozorowanych, pozostawiających ślady jedynie w licznych rozporządzeniach i pustych decyzjach na poziomie władz lokalnych i krajowych. Diagnozy i propozycje zgłoszone przez uczestników konferencji stały się inspiracją do promowania korzystnych rozwiązań praktycznych oraz demaskowania pozorowanych działań podejmowanych na rzecz osób obciążonych niepełnosprawnością zarówno w sferze publicznej, jak i niepublicznej.

Ponadto wszystkie ośrodki współpracujące w ramach porozumienia z Zakładem Pedagogiki Specjalnej Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji w Cieszynie Uniwersytetu Śląskiego podczas trwania konferencji wystawiały prace swoich podopiecznych, które można było zakupić, wspierając tym samym ich twórczość.